

A bruttó hazai termék (GDP) területi megoszlása 2009-ben (előzetes adatok)

Tartalom

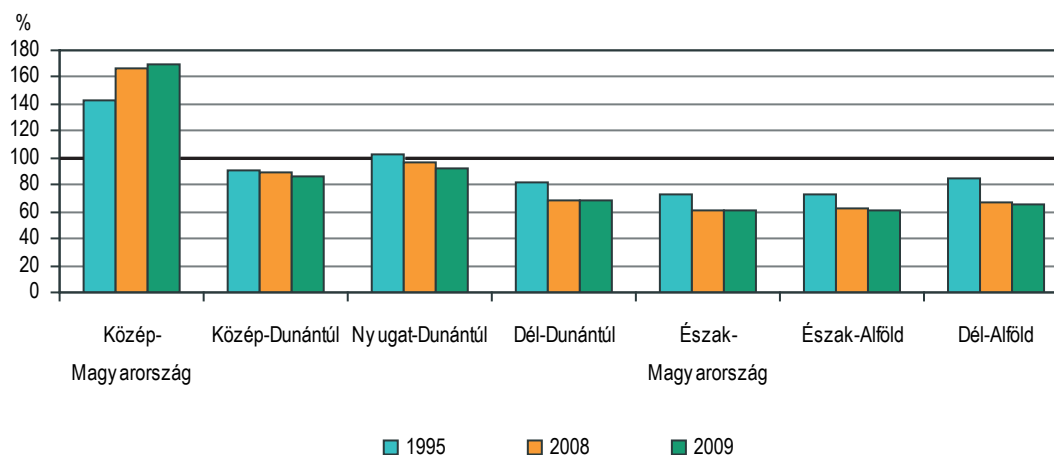
A bruttó hazai termék (GDP) területi megoszlása 2009-ben	2
Táblázatok	5
1. A bruttó hazai termék (GDP) területi megoszlása, 2007–2009	5
2. Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP), 2007–2009.....	6
3. Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) vásárlóerő-paritáson, 2007–2009.....	7
4. Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) az országos és a megyék átlagának százalékában, 2007–2009	8
5. A megyék fajlagos mutatói az egy főre jutó GDP megyei átlagától való eltérés szerinti csoportosításban, 2008–2009	9
6. A bruttó hozzáadott érték a gazdasági ágak szerint folyó áron, 2008	10
7. A bruttó hozzáadott érték a gazdasági ágak szerint folyó áron, 2009	11
Módszertani megjegyzések	12
Elérhetőségek	

A bruttó hazai termék (GDP) területi megoszlása 2009-ben

Magyarországon a bruttó hazai termék (GDP) előzetes 2009. évi regionális adatai a régiók közötti különbségek fokozódását, a Budapestet is magában foglaló Közép-Magyarország gazdasági előnyének további növekedését jelzik, miközben a többi régió országos átlaghoz viszonyított teljesítménye a Dél-Dunántúl kivételével csökkent.

1. ábra

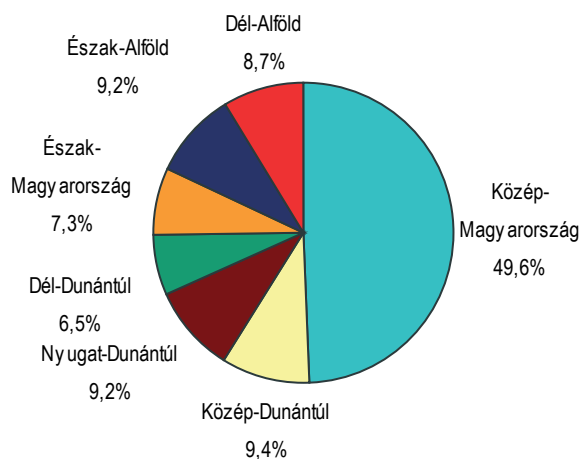
Az egy főre jutó GDP régióként, az országos átlag százalékában 1995, 2008, 2009

A bruttó hazai termék (GDP) 2009-ben 26 054 milliárd forint volt folyó beszerzési áron, ennek 49,6%-át Közép-Magyarországon, 25,2%-át a Dunántúlon és ugyancsak 25,2 %-át az Alföld és Észak nagyrégióban állították elő. A központi régió részesedése 2009-ben tovább nőtt (1,5 százalékponttal), miközben a nyugati és a keleti országrészek GDP-hez való hozzájárulása csökkent az előző évihez képest (0,9, illetve 0,6 százalékponttal). A központi régió belül Budapest az ország teljes bruttó hazai termékének 39,5%-át hozta létre, ennek súlya 2008-hoz mérten 1,8 százalékponttal nőtt. A Dunántúl 2009. évi gazdasági teljesítményének jelentős mérséklődését a Közép- és Nyugat-Dunántúl régiókat erősen sújtó gazdasági válság okozta, amelynek következtében a feldolgozóiparon belül leginkább a járműgyártás teljesítménye maradt el az előző évitől.

2. ábra

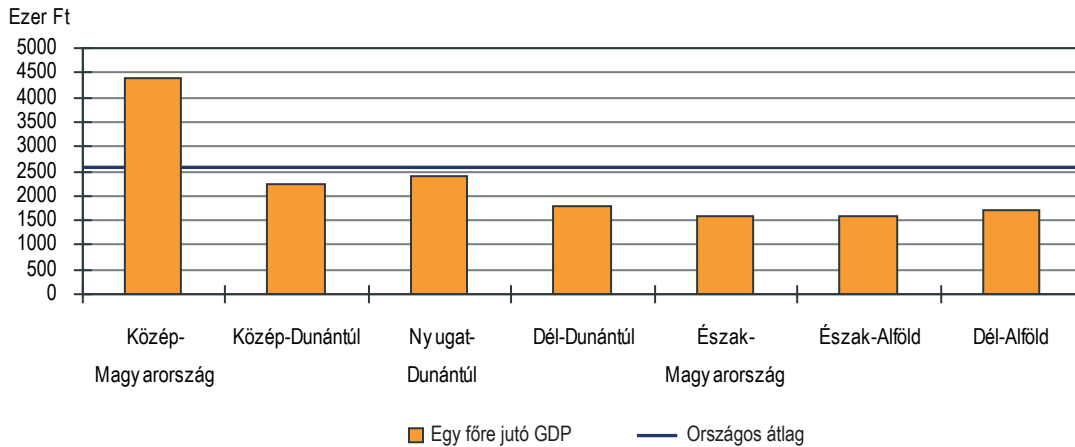
A bruttó hazai termék (GDP) megoszlása régióként, 2009

Az egy főre jutó bruttó hazai termék 2009-ben országosan 2 millió 600 ezer forint volt, 2,4%-kal kevesebb (folyó áron) az egy évvel korábbihoz képest. A fajlagos mutató értéke az országos átlag százalékában öt régióban csökkent, közülük a Nyugat- és Közép-Dunántúl régióé volt a legjelentősebb (4,3 illetve 4,1 százalékpont). A rangsorban továbbra is kiemelkedő helyen álló Közép-Magyarország – az előbbiekkal ellentétben – 3,1 százalékpontos növekedést mutatott, míg Dél-Dunántúl egy főre jutó GDP értéke az előző évi szinten maradt.

3. ábra

Az egy főre jutó GDP régiók szerint, 2009

2009-ben az egy főre jutó bruttó hazai termék alapján az ország régiói közötti különbségek tovább erősödtek, miközben a rangsor nem változott az előző évhez képest. A továbbra is az első helyen álló Közép-Magyarország és az utolsó helyen lévő Észak-Magyarország fajlagos mutatója között minden eddiginél nagyobb, 2,8-szeres a különbség. Amennyiben a fővárost is magába foglaló Közép-Magyarország adatát figyelmen kívül hagyjuk, akkor a legmagasabb egy főre jutó GDP-vel rendelkező Nyugat-Dunántúl és Észak-Magyarország mutató értéke között ennél lényegesen mérsékeltebb, 1,5-szeres a különbség – ez az érték 2008-ban 1,6-szeres volt.

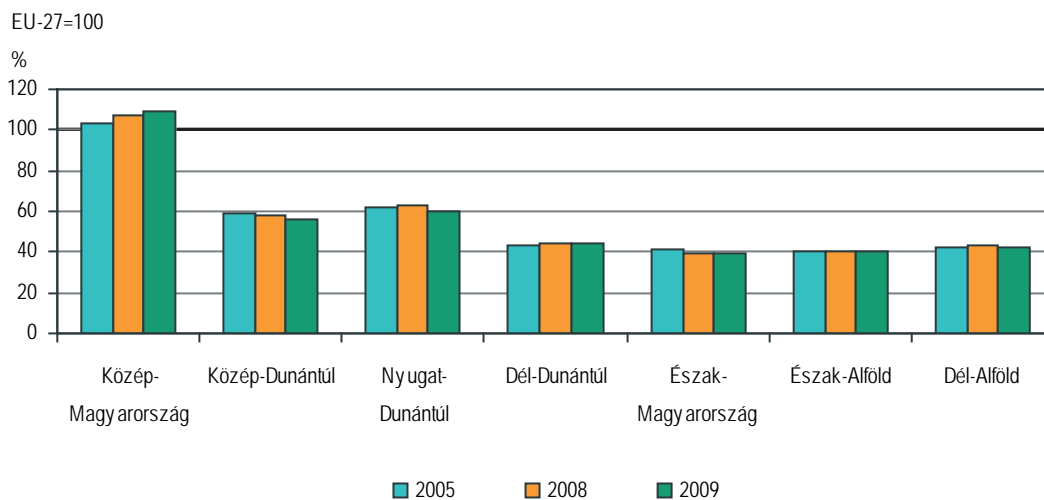
Az egy főre jutó GDP alapján a megyék sorrendjében nem volt jelentős változás 2009-ben az előző évihez képest. A fajlagos mutató szerinti fejlettségi rangsorban a megyék többsége (12 megye) megőrizte helyét, 4-4 megye egy helyet javított, illetve rontott pozícióján. A főváros kiugró és évről évre növekvő fajlagos mutatójának értéke az országos átlag 2,3-szerese volt 2009-ben, ez 8,6, illetve 9,7 százalékpontos növekedés 2008-hoz és 2007-hez képest. Országos átlag feletti értékkel továbbra is Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megyék rendelkeznek, annak ellenére, hogy a mutató értéke mindkét megye vonatkozásában az előző évihez viszonyítva 3,8 százalékponttal visszaesett. Az első két helyen álló megyék és az utolsó két helyen álló Szabolcs-Szatmár-Bereg, Nógrád megye pozíciója 2009-ben sem változott. A legfejlettebb Budapest és a legkevésbé fejlett Nógrád megye közötti különbség tovább nőtt, 2008-ban 4,9-szeres, 2009-ben 5,2-szeres volt. A főváros adatát figyelmen kívül hagyva, a változatlanul legmagasabb egy főre jutó GDP-vel rendelkező Győr-Moson-Sopron és a legkisebb értéket képviselő Nógrád megye mutatója között ennél lényegesen mérsékeltebb – 2008-ban 2,5-szeres, 2009-ben 2,4-szeres – volt a különbség. A gazdasági válság 2009-ben a legerőteljesebben a megyei átlag feletti értékkel rendelkező Fejér és Zala megyében érezte hatását, ahol az egy főre jutó GDP megyei átlaga 4,3, illetve 7,4 százalékponttal esett vissza.

Magyarország egy főre jutó bruttó hazai terméke 2009-ben – a nemzetközi összehasonlításban használt vásárlóerő-egység paritáson – 15 281 euró volt, 5,4%-kal csökkent az előző évihez viszonyítva, illetve 35,2%-kal kevesebb, mint az európai uniós átlag. A folyó áron mért visszaesés ellenére a mutató az EU-27 átlagához viszonyítva kismértékben, 0,4 százalékponttal emelkedett. Ezen

belül a Közép-Magyarország régió mutató értéke 9,5%-kal magasabb, a két legfejletlenebb Észak-Magyarország és Észak-Alföld régióié pedig közel 60%-kal alacsonyabb volt az uniós átlagnál. Az ország többi régiójának teljesítménye az uniós átlag felét sem érte el, Közép- és Nyugat-Dunántúl (55,6 %, illetve 60,2%) kivételével.

4. ábra

Az egy főre jutó GDP az EU-27 átlagának százalékában, 2005, 2008, 2009

Táblázatok

1. A bruttó hazai termék (GDP) területi megoszlása, 2007–2009

Főváros, megye, régió	Bruttó hazai termék piaci beszerzési áron, millió Ft			Bruttó hazai termék megoszlása, %		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Budapest	9 440 660	10 089 148	10 280 130	37,3	37,7	39,5
Pest	2 625 660	2 790 210	2 634 910	10,4	10,4	10,1
Közép-Magyarország	12 066 320	12 879 358	12 915 040	47,7	48,1	49,6
Fejér	1 029 289	1 064 778	973 941	4,1	4,0	3,7
Komárom-Esztergom	855 924	879 140	823 559	3,4	3,3	3,2
Veszprém	680 181	703 912	659 669	2,7	2,6	2,5
Közép-Dunántúl	2 565 394	2 647 830	2 457 169	10,1	9,9	9,4
Győr-Moson-Sopron	1 257 917	1 340 421	1 268 570	5,0	5,0	4,9
Vas	598 335	607 877	577 062	2,4	2,3	2,2
Zala	595 354	640 529	564 250	2,4	2,4	2,2
Nyugat-Dunántúl	2 451 606	2 588 827	2 409 882	9,7	9,7	9,2
Baranya	719 582	754 238	715 573	2,8	2,8	2,7
Somogy	508 512	538 425	529 933	2,0	2,0	2,0
Tolna	420 715	453 368	448 281	1,7	1,7	1,7
Dél-Dunántúl	1 648 809	1 746 031	1 693 787	6,5	6,5	6,5
Dunántúl	6 665 809	6 982 688	6 560 838	26,3	26,1	25,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	1 174 014	1 185 305	1 109 659	4,6	4,4	4,3
Heves	568 947	582 303	557 825	2,2	2,2	2,1
Nógrád	246 720	253 194	239 536	1,0	0,9	0,9
Észak-Magyarország	1 989 681	2 020 802	1 907 020	7,9	7,6	7,3
Hajdú-Bihar	973 446	1 024 981	978 831	3,8	3,8	3,8
Jász-Nagykun-Szolnok	650 763	687 621	679 961	2,6	2,6	2,6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	765 118	786 533	744 054	3,0	2,9	2,9
Észak-Alföld	2 389 327	2 499 135	2 402 846	9,4	9,3	9,2
Bács-Kiskun	873 748	950 627	906 985	3,5	3,6	3,5
Békés	550 612	580 730	525 638	2,2	2,2	2,0
Csongrád	785 981	840 566	835 959	3,1	3,1	3,2
Dél-Alföld	2 210 341	2 371 923	2 268 582	8,7	8,9	8,7
Alföld és Észak	6 589 349	6 891 860	6 578 448	26,0	25,8	25,2
Összesen	25 321 478	26 753 906	26 054 326	100,0	100,0	100,0

2. Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP), 2007–2009

Főváros, megye, régió	Az egy főre jutó bruttó hazai termék, ezer Ft ^{a)}			Sorrend az egy főre jutó GDP alapján		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Budapest	5 556	5 910	5 988	1	1	1
Pest	2 214	2 317	2 157	6	6	6
Közép-Magyarország	4 182	4 424	4 395	I	I	I
Fejér	2 401	2 485	2 276	4	4	4
Komárom-Esztergom	2 719	2 795	2 627	3	3	3
Veszprém	1 876	1 950	1 834	8	9	10
Közép-Dunántúl	2 319	2 398	2 232	III	III	III
Győr-Moson-Sopron	2 836	3 007	2 833	2	2	2
Vas	2 279	2 325	2 218	5	5	5
Zala	2 035	2 202	1 950	7	7	8
Nyugat-Dunántúl	2 455	2 594	2 416	II	II	II
Baranya	1 811	1 906	1 815	10	11	11
Somogy	1 556	1 664	1 649	17	17	16
Tolna	1 755	1 912	1 910	13	10	9
Dél-Dunántúl	1 711	1 825	1 782	IV	IV	IV
Dunántúl	2 172	2 283	2 152			
Borsod-Abaúj-Zemplén	1 644	1 680	1 592	14	16	17
Heves	1 788	1 845	1 782	11	13	13
Nógrád	1 166	1 212	1 161	20	20	20
Észak-Magyarország	1 599	1 643	1 568	VI	VII	VII
Hajdú-Bihar	1 787	1 888	1 807	12	12	12
Jász-Nagykun-Szolnok	1 621	1 732	1 731	16	15	14
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1 334	1 384	1 322	19	19	19
Észak-Alföld	1 572	1 657	1 605	VII	VI	VI
Bács-Kiskun	1 633	1 787	1 713	15	14	15
Békés	1 451	1 553	1 425	18	18	18
Csongrád	1 854	1 983	1 974	9	8	7
Dél-Alföld	1 652	1 783	1 716	V	V	V
Alföld és Észak	1 606	1 694	1 630			
Összesen	2 518	2 665	2 600			

a) Az évközi lakónépességgel számítva.

3. Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) vásárlóerő-paritáson, 2007–2009

Főváros, megye, régió	Az egy főre jutó GDP					
	vásárlóerő-paritáson, PPS-ben			az EU-27 átlagának százalékában ^{b)}		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Budapest	34 357	35 815	35 199	137,4	142,7	149,1
Pest	13 693	14 043	12 680	54,8	55,9	53,7
Közép-Magyarország	25 863	26 810	25 837	103,5	106,8	109,5
Fejér	14 849	15 062	13 381	59,4	60,0	56,7
Komárom-Esztergom	16 811	16 939	15 446	67,2	67,5	65,4
Veszprém	11 598	11 817	10 784	46,4	47,1	45,7
Közép-Dunántúl	14 342	14 536	13 121	57,4	57,9	55,6
Győr-Moson-Sopron	17 538	18 226	16 656	70,2	72,6	70,6
Vas	14 092	14 093	13 039	56,4	56,1	55,3
Zala	12 584	13 343	11 462	50,3	53,2	48,6
Nyugat-Dunántúl	15 181	15 720	14 205	60,7	62,6	60,2
Baranya	11 196	11 550	10 667	44,8	46,0	45,2
Somogy	9 623	10 083	9 693	38,5	40,2	41,1
Tolna	10 854	11 586	11 225	43,4	46,2	47,6
Dél-Dunántúl	10 578	11 063	10 476	42,3	44,1	44,4
Dunántúl	13 432	13 836	12 651	53,7	55,1	53,6
Borsod-Abaúj-Zemplén	10 164	10 184	9 359	40,7	40,6	39,7
Heves	11 058	11 180	10 478	44,2	44,5	44,4
Nógrád	7 210	7 345	6 826	28,8	29,3	28,9
Észak-Magyarország	9 890	9 957	9 218	39,6	39,7	39,1
Hajdú-Bihar	11 051	11 440	10 621	44,2	45,6	45,0
Jász-Nagykun-Szolnok	10 025	10 496	10 175	40,1	41,8	43,1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	8 249	8 390	7 771	33,0	33,4	32,9
Észak-Alföld	9 723	10 042	9 433	38,9	40,0	40,0
Bács-Kiskun	10 099	10 829	10 071	40,4	43,1	42,7
Békés	8 974	9 411	8 375	35,9	37,5	35,5
Csongrád	11 465	12 015	11 603	45,9	47,9	49,2
Dél-Alföld	10 213	10 808	10 089	40,9	43,1	42,7
Alföld és Észak	9 933	10 267	9 583	39,7	40,9	40,6
Összesen	15 571	16 153	15 281	62,3	64,4	64,8

b) A 2011. áprilisában rendelkezésre álló Európai uniós adatok alapján.

4. Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) az országos és a megyék átlagának százalékában, 2007–2009

Főváros, megye, régió	Egy főre jutó bruttó hazai termék					
	az országos átlag százalékában			a megyék átlagának százalékában		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Budapest	220,6	221,7	230,3	292,4	295,4	315,3
Pest	87,9	86,9	83,0	116,5	115,8	113,6
Közép-Magyarország	166,1	166,0	169,1	220,1	221,1	231,4
Fejér	95,4	93,2	87,6	126,4	124,2	119,9
Komárom-Esztergom	108,0	104,9	101,1	143,1	139,7	138,3
Veszprém	74,5	73,2	70,6	98,7	97,5	96,6
Közép-Dunántúl	92,1	90,0	85,9	122,0	119,9	117,5
Győr-Moson-Sopron	112,6	112,8	109,0	149,2	150,3	149,2
Vas	90,5	87,2	85,3	119,9	116,2	116,8
Zala	80,8	82,6	75,0	107,1	110,1	102,7
Nyugat-Dunántúl	97,5	97,3	93,0	129,2	129,7	127,2
Baranya	71,9	71,5	69,8	95,3	95,3	95,5
Somogy	61,8	62,4	63,4	81,9	83,2	86,8
Tolna	69,7	71,7	73,5	92,4	95,6	100,5
Dél-Dunántúl	67,9	68,5	68,6	90,0	91,3	93,8
Dunántúl	86,3	85,7	82,8	114,3	114,1	113,3
Borsod-Abaúj-Zemplén	65,3	63,0	61,2	86,5	84,0	83,8
Heves	71,0	69,2	68,6	94,1	92,2	93,9
Nógrád	46,3	45,5	44,7	61,4	60,6	61,1
Észak-Magyarország	63,5	61,6	60,3	84,2	82,1	82,6
Hajdú-Bihar	71,0	70,8	69,5	94,0	94,4	95,1
Jász-Nagykun-Szolnok	64,4	65,0	66,6	85,3	86,6	91,1
Szabolcs-Szatmár-Bereg	53,0	51,9	50,9	70,2	69,2	69,6
Észak-Alföld	62,4	62,2	61,7	82,7	82,8	84,5
Bács-Kiskun	64,9	67,0	65,9	85,9	89,3	90,2
Békés	57,6	58,3	54,8	76,4	77,6	75,0
Csongrád	73,6	74,4	75,9	97,6	99,1	103,9
Dél-Alföld	65,6	66,9	66,0	86,9	89,2	90,4
Alföld és Észak	63,8	63,6	62,7	84,5	84,7	85,8

5. A megyék fajlagos mutatói az egy főre jutó GDP megyei átlagától való eltérés szerinti csoportosításban, 2008–2009

Megye	Egy főre jutó bruttó hazai termék, ezer Ft, 2008	Megye	Egy főre jutó bruttó hazai termék, ezer Ft, 2009
A megyei átlag 120 %-a felett			
Győr-Moson-Sopron	3 007	Győr-Moson-Sopron	2 833
Komárom-Esztergom	2 795	Komárom-Esztergom	2 627
Fejér	2 485		
A megyei átlag 101–120 %-a között			
Vas	2 325	Fejér	2 276
Pest	2 317	Vas	2 218
Zala	2 202	Pest	2 157
		Zala	1 950
		Csongrád	1 974
		Tolna	1 910
A megyei átlag 91–100%-a között			
Csongrád	1 983	Veszprém	1 834
Veszprém	1 950	Baranya	1 815
Baranya	1 906	Hajdú-Bihar	1 807
Hajdú-Bihar	1 888	Heves	1 782
Heves	1 845	Jász-Nagykun-Szolnok	1 731
Tolna	1 912		
A megyei átlag 90%-a alatt			
Bács-Kiskun	1 787	Bács-Kiskun	1 713
Jász-Nagykun-Szolnok	1 732	Somogy	1 649
Somogy	1 664	Borsod-Abaúj-Zemplén	1 592
Borsod-Abaúj-Zemplén	1 680	Békés	1 425
Békés	1 553	Szabolcs-Szatmár-Bereg	1 322
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1 384	Nógrád	1 161
Nógrád	1 212		

6. A bruttó hozzáadott érték a gazdasági ágak szerint folyó áron, 2008

(millió Ft)

Főváros, megye, régió	Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halgazdálkodás	Ipar	Építőipar	Szolgáltatások	Gazdasági ágak összesen (alapáron)
	A,B	C,D,E	F	G-O	A-O
Budapest	18 898	1 304 610	267 968	7 017 620	8 609 096
Pest	65 548	652 086	145 215	1 518 044	2 380 893
Közép-Magyarország	84 446	1 956 696	413 183	8 535 664	10 989 989
Fejér	44 629	390 498	41 613	431 838	908 578
Komárom-Esztergom	27 717	406 855	30 319	285 281	750 172
Veszprém	37 275	185 595	28 812	348 968	600 650
Közép-Dunántúl	109 621	982 948	100 744	1 066 087	2 259 400
Győr-Moson-Sopron	51 947	502 498	47 607	541 733	1 143 785
Vas	38 003	182 512	28 464	269 724	518 703
Zala	33 136	177 438	22 720	313 271	546 565
Nyugat-Dunántúl	123 086	862 448	98 791	1 124 728	2 209 053
Baranya	48 610	131 877	31 128	431 978	643 593
Somogy	47 262	71 049	24 123	317 005	459 439
Tolna	35 991	122 945	31 387	196 537	386 860
Dél-Dunántúl	131 863	325 871	86 638	945 520	1 489 892
Dunántúl	364 570	2 171 267	286 173	3 136 335	5 958 345
Borsod-Abaúj-Zemplén	47 073	333 503	52 532	578 316	1 011 424
Heves	27 590	179 522	29 456	260 313	496 881
Nógrád	9 504	56 020	12 379	138 148	216 051
Észak-Magyarország	84 167	569 045	94 367	976 777	1 724 356
Hajdú-Bihar	81 632	191 220	45 430	556 337	874 619
Jász-Nagykun-Szolnok	58 453	186 049	24 603	317 644	586 749
Szabolcs-Szatmár-Bereg	57 143	143 755	39 194	431 059	671 151
Észak-Alföld	197 228	521 024	109 227	1 305 040	2 132 519
Bács-Kiskun	91 238	198 593	44 416	476 925	811 172
Békés	78 549	102 264	20 514	294 211	495 538
Csongrád	69 793	167 108	36 847	443 509	717 257
Dél-Alföld	239 580	467 965	101 777	1 214 645	2 023 967
Alföld és Észak	520 975	1 558 034	305 371	3 496 462	5 880 842
Összesen	969 991	5 685 997	1 004 727	15 168 461	22 829 176

7. A bruttó hozzáadott érték a gazdasági ágak szerint folyó áron, 2009

(millió Ft)

Főváros, megye, régió	Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halgazdálkodás	Ipar	Építőipar	Szolgáltatások	Gazdasági ágak összesen (alapáron)
	A,B	C,D,E	F	G-O	A-O
Budapest	14 483	1 447 552	264 615	6 981 061	8 707 711
Pest	42 714	592 579	135 660	1 460 929	2 231 882
Közép-Magyarország	57 197	2 040 131	400 275	8 441 990	10 939 593
Fejér	32 132	348 093	38 433	406 312	824 970
Komárom-Esztergom	21 782	377 622	27 717	270 469	697 590
Veszprém	29 725	166 382	28 725	333 936	558 768
Közép-Dunántúl	83 639	892 097	94 875	1 010 717	2 081 328
Győr-Moson-Sopron	39 385	462 653	50 985	521 510	1 074 533
Vas	29 580	184 139	23 449	251 628	488 796
Zala	24 644	129 773	22 599	300 928	477 944
Nyugat-Dunántúl	93 609	776 565	97 033	1 074 066	2 041 273
Baranya	36 063	122 778	35 509	411 771	606 121
Somogy	37 245	75 903	24 075	311 653	448 876
Tolna	25 835	131 677	28 167	194 034	379 713
Dél-Dunántúl	99 143	330 358	87 751	917 458	1 434 710
Dunántúl	276 391	1 999 020	279 659	3 002 241	5 557 311
Borsod-Abaúj-Zemplén	35 578	283 093	51 199	570 059	939 929
Heves	20 406	177 250	26 721	248 125	472 502
Nógrád	7 830	49 038	11 107	134 922	202 897
Észak-Magyarország	63 814	509 381	89 027	953 106	1 615 328
Hajdú-Bihar	65 778	175 325	43 528	544 481	829 112
Jász-Nagykun-Szolnok	41 726	209 951	24 236	300 043	575 956
Szabolcs-Szatmár-Bereg	45 547	123 821	42 770	418 108	630 246
Észak-Alföld	153 051	509 097	110 534	1 262 632	2 035 314
Bács-Kiskun	70 216	189 861	40 495	467 683	768 255
Békés	57 535	84 254	18 836	284 613	445 238
Csongrád	52 049	183 190	37 923	434 931	708 093
Dél-Alföld	179 800	457 305	97 254	1 187 227	1 921 586
Alföld és Észak	396 665	1 475 783	296 815	3 402 965	5 572 228
Összesen	730 253	5 514 934	976 749	14 847 196	22 069 132

Módszertani megjegyzések

A nemzetiszámla-adatok felülvizsgálati és tájékoztatási rendje 2010-től megváltozott: a végleges GDP-adatok összeállítására t+21 hónapra történik, ezért a jelen kiadványban közölt **2009. évi területi GDP-adatok előzetesek**, a 2010 októberében publikált előzetes 2009-es nemzetgazdasági GDP-értékkel egyezők. Az előzetes adatok becslésekor a számításokhoz szükséges adatforrások csak részlegesen álltak rendelkezésre, így az adatok még változhatnak.

A végleges 2009. évi területi GDP-adatok felülvizsgálatára, publikálására 2011 októberében kerül sor.

A kiadvány az EU-előírásoknak megfelelően TEÁOR'03 szerinti bontásban tartalmazza az adatokat.

1.) Fogalmi meghatározások

A KSH a nemzeti számlák számításánál az ENSZ 1993-ban elfogadott nemzeti számlák rendszere (SNA'93) nemzetközileg egyeztetett ajánlásait veszi alapul. Ez megfelel az Európai Unióban kötelezően alkalmazott ESA 1995 előírásainak.

Bruttó hazai termék (GDP): az ágazatok vagy szektorok által előállított, alapáron értékelt bruttó hozzáadott értékek összege és az ágazatokra vagy szektorokra fel nem osztható termékadók és -támogatások egyenlege. A GDP piaci áron értékelt mutató.

Bruttó hozzáadott érték: a gazdasági egységek által létrehozott bruttó kibocsátás (termelési érték) és a termelés során felhasznált termékek, szolgáltatások értékének (folyó termelőfelhasználás) különbsége. A bruttó hozzáadott értéket alapáron értékeljük.

Alapár: az az ár, amennyit a termelő egységnyi termék vagy szolgáltatás értékesítésekor realizál. (Azaz az értékesítési árból le kell vonni a termelő által befizetett termékadókat, és hozzá kell adni az értékesítéshez kapcsolódó terméktámogatásokat.)

Piaci beszerzési ár az az ár, amennyit egységnyi termék vagy szolgáltatás igénybevételéért a felhasználó ténylegesen fizet (tehát nem tartalmazza a termelő célú felhasználáshoz vásárolt termékek és szolgáltatások után visszaigényelhető áfát, valamint a terméktámogatások értékét).

PPS: a vásárlóerő-paritás szerepe egyrészt a volumenarányok képzése, másrészt a nemzeti valutában kifejezett adatok átszámítása valamilyen közös valutára. A közös valutában kifejezett adatokat általában reálértéknek is nevezik. Az Európai Unióban végzett összehasonlítás mértékegysége a PPS, amely nagyságrendileg 1 eurónak felel meg. Az unió egészére (EU-27) számított GDP reálértéke, mind PPS-ben, mind euróban kifejezett értéke ugyanaz. Az egyes országok GDP-jére azonban ez az egyezés már nem áll fenn.

2.) A GDP területi megoszlásának becslési módszere

A területi számlák a gazdaság egészére vonatkozó számlák regionális megfelelői. A bruttó hazai termék (GDP) területi megoszlását a termelés oldaláról becsüljük – kivéve a kormányzati szektort, ahol a jövedelmekből kiindulva történik a megyei/regionális adatok meghatározása. Az egyes szek-

torokban a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően az alábbi becslési módszereket alkalmazzuk.

A **vállalati szektorban** a bruttó hozzáadottérték-adatokat a megyébe tartozó egyes vállalkozások adataiból összesítjük. 2008-ban 1353, 2009-ben 1472 vállalatnak volt több megyében telephelye. A több telephellyel rendelkező szervezetek esetében a bruttó hozzáadott értéket a megyei bérek és keresetek arányában osztjuk fel az érintett megyék között. A többi szervezetet a székhely szerinti megyéjükben számoljuk el, azt feltételezve, hogy tevékenységüket a bejegyzés szerinti megyében végzik.

A **pénzügyi vállalatok** szektora esetében a bruttó hozzáadott értéket a vállalati szektorral azonos módon számoljuk el, azaz a többmegyés pénzügyi vállalatok egyedi bruttó hozzáadottértékadatait a kereseti arányok alapján rendeljük a megyékhez, illetve régiókhoz.

A **kormányzati szektor** hozzáadott értéke a bruttó munkavállalói jövedelem, a termelési adók és támogatások egyenlegének és a bruttó működési eredménynek (amelynek nagy része az értékcsökkenés) az összegeként áll elő. Az első két tétel intézményi szinten, az éves intézményi beszámolók alapján kiszámítható. Azon intézmények esetében, amelyek nem rendelkeznek a megyehatáron kívül eső telephellyel, a megyei szintű adatok az egyedi intézményi adatok összesítésével előállíthatók. A több megyében telephellyel rendelkező intézmények esetében az adatokat a munkaügyi statisztika segítségével osztjuk fel az érintett megyék között. Az értékcsökkenés számítása újrabeszerzési áron történik, ezért az éves intézményi beszámolók adatait nem tudjuk közvetlenül felhasználni. Az országos szinten kiszámított, ágazati felosztású adatok a tárgyi eszközök és az immateriális javak záróállományának arányában vannak felosztva a megyék közt. A fegyveres testületek intézményeire sem egyedi intézményi beszámolók, sem munkaügyi adatok nem állnak rendelkezésre, ezért hozzáadott értéküket az összes többi tevékenység hozzáadott értékének arányában csoportosítjuk a megyék között.

A **háztartási szektorban** az egyéni vállalkozások termelési mutatóinak becslése megyei és szakágazati bontásban történik, így nincs szükség regionalizálásra.

A mezőgazdasági kistermelés és a saját fogyasztásra történő termelés hozzáadott értékének területi felosztása a regionális mezőgazdasági számlarendszer vonatkozó arányai alapján történik.

A sajátlakás-szolgáltatás regionalizálása során a népszámlálásból, illetve a mikrocenzusból származó megyénkénti lakás-alapterületeket, valamint a Lakásstatisztikai osztály felvételéből származó megyei piaci lakásárak adatait használjuk fel.

A házilagos építkezés és felújítás sajátmunka értékének területi becslésekor az épített lakások megyénkénti számának és átlagos alapterületének, valamint a szintén megyénkénti bontásban rendelkezésre álló fajlagos építési költségnek az arányában osztjuk fel az országos értéket.

A magánszállások kiadásából származó jövedelem megyei megoszlásának becsléséhez közvetett indikátorként a magánszállásokon eltöltött vendégéjszakák számát alkalmazzuk.

Az egészségügyi dolgozóknak adott *hálapénz* összege megyénkénti megoszlása alapjául az egészségügy-statisztika járóbeteg-forgalomra, valamint kórházi ápolási napokra vonatkozó megyei bontású adatai szolgálnak.

Az illegális tevékenységek közé tartozó *kábítószertermelés és kereskedelem* becsült hozzáadott értékének regionalizálására kábítószerfogyasztók megyénkénti számát használjuk, mely az egészségügy-statisztikából származik. A *prostitúció* becsült értékének regionalizálására egy, a területi statisztikából származó közvetett indikátort alkalmazunk.

A háztartások kisegítő tevékenységének másik csoportjának esetében, mint pl. a háztartási szolgáltatások, oktatási, művészeti tevékenységek és egyéb szolgáltatások nem állnak rendelkezésre a regionalizáláshoz megfelelő területi indikátorok, ezért ezen esetekben az adott ágazatba tartozó egyéni vállalkozók hozzáadott értékének területi arányát vetítjük rá a szakértői becslésen alapuló országos értékekre.

A **háztartásokat segítő nonprofit intézmények** reprezentatív adatgyűjtése a működés helyére is kiterjed. A statisztikai beszámolókból teljes körre becslési eljárással valósul meg a megyei szintű elemi adatok képzése, ami a számítás alapjául szolgál. A többi intézmény esetén – pl. a politikai pártoknál – a nonprofit szektor már felosztott adatainak arányát vesszük alapul.

A **termékadók és -támogatások egyenlegét** az alapáras bruttó hozzáadott értékek arányában bontjuk meg a megyék között.

ISBN 978-963-235-324-1

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Szabó Péter főosztályvezető

További információ:

Bruckner Józsefné osztályvezető,

Telefon: (+36-1) 345-6233, e-mail: Jozsefne.Bruckner@ksh.hu

Pábli Hajnalka, Telefon: (+36-1) 345-6203, e-mail: Hajnalka.Pabli@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-1) 345-6789, fax: (+36-1) 345-6379